

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 24. novembra 2011*

V zadevi C-70/10,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo cour d'appel de Bruxelles (Belgija) z odločbo z dne 28. januarja 2010, ki je prispela na Sodišče 5. februarja 2010, v postopku

Scarlet Extended SA

proti

Société belge des auteurs, compositeurs et éditeurs SCRL (SABAM),

ob udeležbi

Belgian Entertainment Association Video ASBL (BEA Video),

* Jezik postopka: francoščina.

Belgian Entertainment Association Music ASBL (BEA Music),

Internet Service Provider Association ASBL (ISPA),

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik senata, J. Malenovský (poročevalec), sodnik,
R. Silva de Lapuerta, sodnica, E. Juhász in G. Arestis, sodnika,

generalni pravobranilec: P. Cruz Villalón,
sodna tajnica: C. Strömholm, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 13. januarja 2011,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Scarlet Extended SA T. De Meese in B. Van Asbroeck, odvetnika,

- za Société belge des auteurs compositeurs in éditeurs SCRL (SABAM), Belgian Entertainment Association Video ASBL (BEA Video) in Belgian Entertainment Association Music ASBL (BEA Music) F. de Visscher, B. Michaux in F. Brison, odvetniki,

- za Internet Service Provider Association ASBL (ISPA) G. Somers, odvetnik,

- za belgijsko vlado T. Materne, J.-C. Halleux in C. Pochet, zastopniki,

- za češko vlado M. Smolek in K. Havlíčková, zastopnika,

- za italijansko vlado G. Palmieri, zastopnica, skupaj s S. Fiorentinom, avvocato dello Stato,

- za nizozemsko vlado C. Wissels in B. Koopman, zastopnici,

- za poljsko vlado M. Szpunar, M. Drwięcki in J. Goliński, zastopniki,

- za finsko vlado M. Pere, zastopnica,

- za Evropsko komisijo J. Samnadda in C. Vrignon, zastopnici,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 14. aprila 2011

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago direktiv:
 - 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 25, str. 399);
 - 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 230);
 - 2004/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 2, str. 32, in popravek v UL L 195, str. 16 – ta popravek ne zadeva slovenske različice);
 - 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 15, str. 355) in

- 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 29, str. 514).

- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo Scarlet Extended SA (v nadaljevanju: Scarlet) in družbo Société belge des auteurs, compositeurs et éditeurs SCRL (SABAM) (v nadaljevanju: SABAM), ki se je nanašal na to, da je prvonavedena družba zavrnila vzpostavitev sistema za filtriranje elektronskih komunikacij v obliki programske opreme za izmenjavo datotek (tako imenovani „peer-to-peer“), katerega namen je preprečiti izmenjavo datotek, ki pomeni kršitev avtorske pravice.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 2000/31

- 3 V uvodnih izjavah 45 in 47 Direktive 2000/31 je navedeno:

„(45) Omejitve odgovornosti posrednih ponudnikov storitev, določene v tej direktivi, ne posegajo v možnost izdajanja sodnih odredb; te odredbe so lahko sodne ali

upravne, ki zahtevajo ustavitev ali preprečitev vseh kršitev, vključno z odstranitvijo nezakonitih podatkov ali onemogočenjem dostopa do njih;

[...]

- (47) Države članice ponudnikom storitev ne morejo predpisati splošnih obveznosti glede nadzora; to se ne nanaša na nadzorne obveznosti v posebnih primerih in zlasti ne posega v odredbe, ki jih sprejmejo nacionalni organi skladno z nacionalno zakonodajo“.

4 Člen 1 te direktive določa:

„1. Cilj te direktive je prispevati k pravilnemu delovanju notranjega trga z zagotavljanjem prostega pretoka storitev informacijske družbe med državami članicami.

2. Ta direktiva usklajuje, kolikor je to potrebno za doseg ciljev iz odstavka 1, nekatere nacionalne določbe o storitvah informacijske družbe glede notranjega trga, sedeža ponudnikov storitev, komercialnih sporočil, elektronskih pogodb, odgovornosti posrednikov, kodeksov ravnanja, izvensodnih poravnjav sporov, sodnega varstva in sodelovanja med državami članicami.

[...]“

- 5 Člen 12 te direktive, ki je v oddelku 4 poglavja II in je naslovljen „Odgovornost posrednih ponudnikov storitev“, določa:

„1. Države članice zagotovijo, da ponudnik storitve, če se storitev informacijske družbe nanaša na prenos podatkov, ki jih zagotovi prejemnik storitve, v komunikacijskem omrežju ali na zagotovitev dostopa do komunikacijskega omrežja, ni odgovoren za poslane podatke, če ponudnik:

(a) ne sproži prenosa;

(b) ne izbere prejemnika prenosa

in

(c) ne izbere ali spremeni podatkov, ki so predmet prenosa.

[...]

3. Ta člen ne posega v možnost, da sodišče ali upravni organ skladno s pravnimi sistemi držav članic od ponudnika storitve zahteva ustavitev ali preprečitev kršitev.“

6 Člen 15 Direktive 2000/31, ki je prav tako v oddelku 4 poglavja II te direktive, določa:

„1. Države članice ponudnikom glede opravljanja storitev iz členov 12, 13 in 14 ne predpišejo splošne obveznosti za nadzor podatkov pri njihovem prenosu ali shranjevanju, pa tudi ne za dejavno raziskovanje okoliščin, na podlagi katerih se domneva, da gre za nezakonito dejavnost.

2. Države članice lahko določijo, da morajo ponudniki storitev informacijske družbe nemudoma obvestiti pristojne organe o domnevnih nezakonitih dejavnostih ali podatkih prejemnikov njihove storitve ali da morajo pristojnim organom na zahtevo sporočiti podatke, na podlagi katerih je možno identificirati prejemnike njihove storitve, s katerimi so sklenili dogovore o shranjevanju.“

Direktiva 2001/29

7 V uvodnih izjavah 16 in 59 Direktive 2001/29 je navedeno:

„(16) [...] Ta direktiva naj se izvaja v časovnem obdobju, podobnem kot pri [Direktivi 2000/31], saj le-ta podaja usklajen okvir načel in predpisov, ki med drugim zadevajo pomembne dele te direktive. Ta direktiva ne vpliva na določbe, ki se nanašajo na odgovornost v [navedeni direktivi].

[...]

(59) Še posebej v digitalnem okolju se storitve posrednikov lahko v čedalje večji meri uporabljajo s strani tretjih strank pri kršitvah. V mnogih primerih so takšni posredniki v najboljšem položaju, da odpravijo kršitve. Tako naj imajo imetniki pravic brez vpliva na razpoložljive sankcije in pravna sredstva možnost vložitve tožbe za opustitev dejanja proti posredniku, ki v omrežju prenese kršitev tretje stranke nad varovanim delom ali drugo vsebino. Ta možnost naj bo na razpolago tudi, kadar so dejanja posrednika izvzeta po členu 5. Pogoji in načini, povezani s tožbo za opustitev dejanja, morajo biti prepuščeni nacionalni zakonodaji držav članic.“

8 Člen 8 Direktive 2001/29 določa:

„1. Države članice predvidijo ustrezne sankcije in pravna sredstva v zvezi s kršitvami pravic in obveznosti, ki jih določa ta direktiva, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se ta sankcije in pravna sredstva uporabljajo. Takšne sankcije so učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

[...]

3. Države članice zagotovijo, da imetniki pravic lahko zahtevajo sodno odredbo proti posrednikom, katerih storitve uporablja tretja stranka in s tem krši avtorske ali soro-dne pravice.“

Direktiva 2004/48

- 9 V uvodni izjavi 23 Direktive 2004/48 je navedeno:

„Brez poseganja v katere koli druge ukrepe, postopke in pravna sredstva morajo imeti imetniki pravice možnost vložiti zahtevek na opustitev dejanja proti posredniku, katerega storitve tretja stranka uporablja za kršitev pravice industrijske lastnine imetnika pravice. Pogoje in postopke v zvezi s takimi sodnimi odredbami je treba prepustiti nacionalni zakonodaji držav članic. Glede kršitev avtorske in sorodnih pravic je celovita raven uskladitve že dosežena v Direktivi 2001/29[...]. Zato ta direktiva ne bi smela vplivati na člen 8(3) Direktive 2001/29[...]"

- 10 Člen 2(3) Direktive 2004/48 določa:

„Ta direktiva ne vpliva na:

- (a) določbe Skupnosti, ki urejajo materialno pravo intelektualne lastnine [...] ali Direktivo 2000/31[...] na splošno in zlasti na člene [od] 12 do 15 Direktive 2000/31[...];

[...]"

11 Člen 3 Direktive 2004/48 določa:

„1. Države članice predvidijo ukrepe, postopke in pravna sredstva, potrebne za zagotovitev uveljavitve pravic intelektualne lastnine, ki jih zajema ta direktiva. Ti ukrepi, postopki in pravna sredstva so pošteni in pravični in niso po nepotrebem zapleteni ali dragi in ne vsebujejo nerazumnih časovnih rokov ali neupravičenih zamud.

2. Ti ukrepi, postopki in pravna sredstva so tudi dejanski, sorazmerni in odvračilni in se uporabljajo na tak način, da se izogibajo ustvarjanju ovir za zakonito trgovino in zagotavljajo zaščito pred zlorabo.“

12 Člen 11 Direktive 2004/48 določa:

„Države članice zagotovijo, da lahko sodni organi, kadar je sprejeta sodna odločba, s katero je ugotovljena kršitev pravice intelektualne lastnine, izdajo proti kršitelju sodno odredbo, namenjeno prepovedi nadaljevanja kršitve. Kadar je tako predvideno z nacionalno zakonodajo, se za neupoštevanje sodne prepovedi, kadar je to primerno, odredijo ponavljajoče se denarne kazni z namenom zagotavljanja upoštevanja prepovedi. Države članice zagotovijo tudi, da imajo imetniki pravic možnost vložiti zahteve za sodno odredbo proti posrednikom, katerih storitve uporablja tretja stranka za kršitev pravice intelektualne lastnine, brez poseganja v člen 8(3) Direktive 2001/29[...].“

Nacionalno pravo

- 13 Člen 87(1), prvi in drugi pododstavek, zakona z dne 30. junija 1994 o avtorski in sorodnih pravicah (*Moniteur belge* z dne 27. julija 1994, str. 19297) določa:

„Predsednik sodišča prve stopnje [...] ugotovi obstoj in odredi prenehanje vsakršne kršitve avtorske ali sorodne pravice.

Lahko tudi izda odredbo o prenehanju kršitve zoper posrednike, katerih storitve uporablja tretja oseba za kršitev avtorske ali sorodne pravice.“

- 14 Člena 12 in 15 Direktive 2000/31 sta bila v nacionalno pravo prenesena s členoma 18 in 21 zakona z dne 11. marca 2003 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe (*Moniteur belge* z dne 17. marca 2003, str. 12962).

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 15 SABAM je družba za upravljanje, ki zastopa avtorje, skladatelje in založnike glasbenih del tako, da izdaja dovoljenja za uporabo njihovih varovanih del s strani tretjih oseb.

- 16 Družba Scarlet je ponudnik internetnega dostopa (v nadaljevanju: PID), ki uporabnikom zagotavlja dostop do interneta, ne da bi ponujala druge storitve, kot sta prenašanje in medsebojna izmenjava datotek.
- 17 Družba SABAM je leta 2004 ugotovila, da internetni uporabniki, ki uporabljajo storitve družbe Scarlet, s pomočjo omrežij „peer-to-peer“, ki so pregledno, neodvisno in decentralizirano sredstvo za izmenjavo datotek, opremljeno z naprednimi orodji za iskanje in prenašanje, prek interneta prenašajo dela, ki so navedena v njenem katalogu, ne da bi za to pridobili dovoljenje in plačali nadomestila.
- 18 Družba SABAM je zato 24. junija 2004 vložila tožbo proti družbi Scarlet pri predsedniku sodišča prve stopnje v Bruslju in navedla, da je ta družba kot PID v najboljšem položaju za sprejetje ukrepov, s katerimi bi se doseglo, da njene stranke prenehajo kršiti avtorske pravice.
- 19 Družba SABAM je najprej predlagala, naj se ugotovi obstoj kršitev avtorske pravice v zvezi z glasbenimi deli iz njenega repertoarja, natančneje kršitev pravice do reproduciranja in pravice do priobčitve javnosti, zaradi nepooblaščenice izmenjave elektronskih glasbenih datotek s programsko opremo „peer-to-peer“, pri čemer se te pravice kršijo ob uporabi storitev družbe Scarlet.
- 20 Nato je predlagala, naj se družbi Scarlet naloži, da svojim strankam onemogoči, da brez dovoljenja imetnikov pravic s programsko opremo „peer-to-peer“ kakor koli pošiljajo ali sprejemajo datoteke z glasbenimi deli, in tako prepreči kršitve teh pravic, sicer naj se zadevni družbi naloži periodična denarna kazen. Družba SABAM je nazadnje še zahtevala, naj ji družba Scarlet sporoči opis ukrepov, ki jih bo sprejela za izvršitev sodbe, ki bo izdana v tej zadevi, sicer naj se ji naloži periodična denarna kazen.

- 21 Predsednik tribunal de première instance de Bruxelles je s sodbo z dne 26. novembra 2004 ugotovil obstoj kršitve avtorske pravice, na katero se je sklicevala družba SABAM, vendar pa je pred odločanjem o zahtevku za prenehanje kršitve imenoval izvedenca, da bi preučil, ali so tehnične rešitve, ki jih je predlagala družba SABAM, tehnično izvedljive, ali omogočajo filtriranje samo nezakonitih izmenjav elektronskih datotek in ali obstajajo druga sredstva, s katerimi bi se lahko nadzorovala uporaba programske opreme „peer-to-peer“, ter da bi določil stroške predvidenih sredstev.
- 22 Ta izvedenec je v poročilu navedel, da kljub številnim tehničnim oviram ni povsem izključena izvedljivost filtriranja in blokiranja nezakonitih izmenjav elektronskih datotek.
- 23 Predsednik tribunal de première instance de Bruxelles je zato s sodbo z dne 29. junija 2007 družbi Scarlet naložil, naj zagotovi prenehanje kršitve avtorske pravice, ugotovljene v sodbi z dne 26. novembra 2004, tako da svojim strankam onemogoči, da z uporabo programske opreme „peer-to-peer“ kakor koli pošiljajo ali sprejemajo elektronske datoteke z glasbenimi deli iz repertoarja družbe SABAM, sicer se ji naloži periodična denarna kazen.
- 24 Družba Scarlet je pri predložitvenem sodišču vložila pritožbo zoper to sodbo, v kateri je najprej navedla, da ne more izvršiti te odredbe, ker učinkovitost in trajnost sistemov blokade in filtriranja ni dokazana in ker uvedba takih sredstev naleti na številne praktične ovire, kot so težave z zmogljivostjo omrežja in vpliv na omrežje. Poleg tega naj bi bil vsak poskus blokade zadevnih datotek obsojen na neuspeh v zelo kratkem času, saj naj bi že obstajalo več vrst programske opreme „peer-to-peer“, ki tretjim osebam onemogoča preverjanje njihove vsebine.

- 25 Dalje, družba Scarlet je navedla, da ta odredba ni v skladu s členom 21 zakona z dne 11. marca 2003 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, s katerim je bil v nacionalno pravo prenesen člen 15 Direktive 2000/31, kajti s to odredbo ji je dejansko naložena splošna obveznost nadzora komunikacij na njenem omrežju, saj vsako sredstvo blokiranja ali filtriranja prometa „peer-to-peer“ nujno predpostavlja splošen nadzor vseh komunikacij prek tega omrežja.
- 26 Nazadnje, družba Scarlet je menila, da vzpostavitev sistema filtriranja posega v določbe prava Unije o varstvu osebnih podatkov in tajnosti komunikacij, saj tako filtriranje vključuje obdelavo IP-naslovov, ti pa so osebni podatki.
- 27 V teh okoliščinah je predložitveno sodišče menilo, da se je treba, še preden se preveri, ali obstaja mehanizem filtriranja in blokiranja datotek „peer-to-peer“ in ali je tak sistem lahko učinkovit, prepričati, ali so obveznosti, ki bi utegnile biti naložene družbi Scarlet, v skladu s pravom Unije.
- 28 V teh okoliščinah je cour d'appel de Bruxelles prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje postavilo ti vprašanji:

„1. Ali direktivi 2001/29 in 2004/48 v povezavi z direktivami 95/46, 2000/31 in 2002/58, razlagani zlasti glede na člena 8 in 10 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, dopuščata državam članicam, da nacionalnemu sodišču, ki odloča v postopku v glavni stvari na podlagi ene same zakonske določbe, ki določa: ‚[Nacionalno sodišče] lahko izda odredbo o prenehanju kršitev tudi zoper posrednike, katerih storitve uporablja tretja oseba za kršitev avtorske ali sorodne pravice,‘ dovolijo, da PID odredi, da za vse svoje stranke *in*

abstracto in preventivno ter na izključne stroške tega PID in časovno neomejeno vzpostavi sistem filtriranja vseh vstopnih in izstopnih elektronskih komunikacij, ki se prenašajo z njenimi storitvami, zlasti z uporabo programske opreme ‚peer-to-peer‘, da bi na svojem omrežju ugotovil pretok elektronskih datotek, ki vsebujejo glasbena, kinematografska ali avdiovizualna dela, o katerih tožeča stranka trdi, da ima v zvezi z njimi pravice, in nato blokiral prenos teh datotek bodisi v fazi naročanja teh datotek bodisi v fazi njihovega pošiljanja?

2. Ali ob pritrdilnem odgovoru na prvo vprašanje ti direktivi nacionalnemu sodišču, ki odloča o predlogu za sprejetje odredbe zoper posrednika, čigar storitve uporablja tretja oseba za kršitev avtorske pravice, nalagata, da uporabi načelo sorazmernosti, kadar mora odločiti o učinkovitosti in odvratilnem učinku predlaganega ukrepa?“

Vprašanja za predhodno odločanje

- 29 Predložitveno sodišče z vprašanjema v bistvu sprašuje, ali je treba direktive 2000/31, 2001/29, 2004/48, 95/46 in 2002/58, razlagane ob upoštevanju zahtev, ki izhajajo iz varstva temeljnih pravic, ki se uporabijo, razlagati tako, da nasprotujejo temu, da se PID odredi vzpostavitev sistema filtriranja

- vseh elektronskih komunikacij, ki se prenašajo z njegovimi storitvami, zlasti z uporabo programske opreme „peer-to-peer“,

- ki se uporabi brez razlikovanja za vse njegove stranke,

- preventivno,

- na njegove izključne stroške in

- časovno neomejeno,

s katerim je mogoče v omrežju tega ponudnika ugotoviti pretok elektronskih datotek, ki vsebujejo glasbena, kinematografska ali avdiovizualna dela, o katerih tožeča stranka trdi, da ima v zvezi z njimi pravice, z namenom blokiranja prenosa datotek, katerih izmenjava pomeni kršitev avtorske pravice (v nadaljevanju: sporni sistem za filtriranje).

³⁰ V zvezi s tem je treba najprej spomniti, da lahko imetniki pravic intelektualne lastnine v skladu s členom 8(3) Direktive 2001/29 in členom 11, tretji stavek, Direktive 2004/48 zahtevajo sodno odredbo proti posrednikom, kot so PID, katerih storitve uporabljajo tretje stranke za kršitev njihovih pravic.

³¹ Dalje, iz sodne prakse Sodišča izhaja, da mora pristojnost, ki je v skladu s temi določbami podeljena nacionalnim sodiščem, tem sodiščem omogočiti, da posrednikom naložijo sprejetje ukrepov, ki se nanašajo ne le na prenehanje kršitev pravic intelektualne lastnine, ki so že bile storjene z njihovimi storitvami informacijske družbe, temveč

tudi na preprečevanje nadaljnjih kršitev (glej v tem smislu sodbo z dne 12. julija 2011 v zadevi L'Oréal in drugi, C-324/09, ZOdl., str. I-6011, točka 131).

- 32 Nazadnje, iz navedene sodne prakse izhaja, da spadajo podrobna pravila o sodnih odredbah, ki jih morajo države članice sprejeti na podlagi navedenih členov 8(3) in 11, tretji stavek, kot so podrobna pravila o pogojih, ki morajo biti izpolnjeni, in o postopku, ki ga je treba uporabiti, v nacionalno pravo (glej, *mutatis mutandis*, zgoraj navedeno sodbo L'Oréal in drugi, točka 135).
- 33 Ta nacionalna pravila in njihova uporaba s strani nacionalnih sodišč pa morajo biti skladni z omejitvami iz direktiv 2001/29 in 2004/48 ter pravnih virov, na katere ti direktivi napotujeta (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo L'Oréal in drugi, točka 138).
- 34 Tako v skladu z uvodno izjavo 16 Direktive 2001/29 in členom 2(3)(a) Direktive 2004/48 navedena pravila, ki so jih določile države članice, ne morejo vplivati na določbe Direktive 2000/31 in, natančneje, na njena člena 12 in 15.
- 35 Zato morajo ta pravila zlasti spoštovati člen 15(1) Direktive 2000/31, ki nacionalnim organom prepoveduje sprejetje ukrepov, s katerimi bi bila PID naložena obveznost splošnega nadzora podatkov, ki jih prenaša na svojem omrežju.
- 36 V zvezi s tem je Sodišče že presodilo, da se taka prepoved nanaša med drugim na nacionalne ukrepe, s katerimi bi bilo posrednim ponudnikom, kot je PID, naloženo, da dejavno nadzirajo vse podatke vseh strank, da bi se preprečila kakršna koli prihodnja kršitev pravic intelektualne lastnine. Poleg tega taka obveznost splošnega nadzora ne bi bila skladna s členom 3 Direktive 2004/48, ki določa, da so ukrepi, na katere se

nanaša ta direktiva, pravični in sorazmerni ter da niso pretirano dragi (glej zgoraj navedeno sodbo L'Oréal in drugi, točka 139).

37 V teh okoliščinah je treba preučiti, ali odredba iz postopka v glavni stvari, s katero je bilo PID naloženo, da vzpostavi sporni sistem za filtriranje, temu PID nalaga, da v okviru tega sistema dejavno nadzira vse podatke vseh strank, da bi se preprečila kakršna koli prihodnja kršitev pravic intelektualne lastnine.

38 V zvezi s tem ni sporno, da bi vzpostavitev sistema za filtriranje pomenila,

- da PID, prvič, med vsemi elektronskimi komunikacijami vseh svojih strank identificira datoteke, ki spadajo v „peer-to-peer“ promet;
- da, drugič, v okviru tega prometa identificira datoteke, ki vsebujejo dela, o katerih imetniki pravic intelektualne lastnine trdijo, da imajo v zvezi z njimi pravice;
- da, tretjič, določi, katere od teh datotek se izmenjujejo nezakonito, in
- da, četrtič, blokira izmenjave datotek, ki jih je opredelil kot nezakonite.

- 39 Tako bi tak preventiven nadzor terjal dejavno opazovanje vseh elektronskih komunikacij, ki potekajo prek omrežja zadevnega PID in bi torej zajemal vse informacije, ki se prenašajo, in vse stranke, ki uporabljajo to omrežje.
- 40 Glede na navedeno je treba ugotoviti, da odredba, s katero je bilo zadevnemu PID naloženo, da vzpostavi sporni sistem za filtriranje, temu PID nalaga, da dejavno nadzira vse podatke, ki se nanašajo na vse njegove stranke, da bi se preprečila kakršna koli prihodnja kršitev pravic intelektualne lastnine. Iz tega izhaja, da bi bilo z navedeno odredbo temu PID naloženo, da zagotovi splošen nadzor, ki je na podlagi člena 15(1) Direktive 2000/31 prepovedan.
- 41 Za presojo skladnosti te odredbe s pravom Unije je treba poleg tega upoštevati zahteve, ki izhajajo iz varstva temeljnih pravic, ki se uporabijo, kot so te, ki jih je navedlo predložitveno sodišče.
- 42 V zvezi s tem je treba spomniti, da je namen odredbe iz postopka v glavni stvari zagotovitev varstva avtorskih pravic, ki spadajo med pravice intelektualne lastnine in ki bi utegnile biti kršene zaradi narave in vsebine nekaterih elektronskih komunikacij, ki potekajo prek omrežja zadevnega PID.
- 43 Nedvomno je varstvo pravic intelektualne lastnine določeno v členu 17(2) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: listina). Niti iz te določbe niti iz sodne prakse Sodišča pa ne izhaja, da je ta pravica nedotakljiva in da mora biti zato njeno varstvo absolutno.

- 44 Kot je namreč razvidno iz točk od 62 do 68 sodbe z dne 29. januarja 2008 v zadevi *Promusicae* (C-275/06, ZOdl., str. I-271), je treba varstvo temeljne lastninske pravice, katere del so pravice intelektualne lastnine, uravnotežiti z varstvom drugih temeljnih pravic.
- 45 Natančneje, iz točke 68 navedene sodbe izhaja, da so nacionalni organi in nacionalna sodišča pristojni, da v okviru ukrepov, ki so sprejeti za varstvo imetnikov avtorskih pravic, zagotovijo pravično ravnotežje med varstvom te pravice in varstvom temeljnih pravic oseb, na katere taki ukrepi vplivajo.
- 46 Tako morajo v okoliščinah, kot so te iz postopka v glavni stvari, nacionalni organi in nacionalna sodišča med drugim zagotoviti pravično ravnotežje med varstvom pravice intelektualne lastnine, do katerega so upravičeni imetniki avtorskih pravic, in varstvom svobode gospodarske pobude, do katerega so upravičeni gospodarski subjekti, kot so PID, na podlagi člena 16 listine.
- 47 V obravnavanem primeru pa odreditev vzpostavitve spornega sistema za filtriranje vključuje opravljanje – v interesu teh imetnikov – nadzora vseh elektronskih komunikacij, ki potekajo prek omrežja zadevnega PID, pri čemer je ta nadzor poleg tega časovno neomejen, se nanaša na vse prihodnje kršitve in vključuje obveznost varstva ne le obstoječih del, temveč tudi prihodnjih, ki ob vzpostavitvi tega sistema še niso bila ustvarjena.
- 48 Tako bi taka odredba povzročila hudo kršitev svobode gospodarske pobude zadevnega PID, saj bi bila z njo naložena obveznost vzpostavitve zapletenega in dragega informacijskega sistema, ki bi bil vzpostavljen za stalno in na njegove stroške, kar bi bilo poleg tega v nasprotju s pogoji, določenimi v členu 3(1) Direktive 2004/48, na

podlagi katerega se zahteva, da ukrepi za zagotovitev spoštovanja pravic intelektualne lastnine niso nepotrebno zapleteni in dragi.

- 49 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da je treba šteti, da odreditev vzpostavitve spornega sistema za filtriranje ne izpolnjuje zahteve, da je treba zagotoviti pravično ravnostezje med varstvom pravice intelektualne lastnine, do katerega so upravičeni imetniki avtorskih pravic, in varstvom svobode gospodarske pobude, do katerega so upravičeni gospodarski subjekti, kot so PID.
- 50 Poleg tega učinki navedene odredbe niso omejeni na zadevni PID, saj utegnejo biti s spornim sistemom za filtriranje kršene tudi temeljne pravice strank tega PID, in sicer njihova pravica do varstva osebnih podatkov ter svoboda sprejemanja in širjenja vesti, ki sta varovani na podlagi členov 8 in 11 listine.
- 51 Po eni strani namreč ni sporno, da odreditev vzpostavitve spornega sistema za filtriranje vključuje sistematično analizo vseh vsebin in zbiranje ter identifikacijo IP-naslovov uporabnikov, ki pošiljajo nezakonite vsebine prek omrežja, ti naslovi pa so varovani osebni podatki, saj omogočajo natančno identifikacijo teh uporabnikov.
- 52 Po drugi strani pa bi bila z navedeno odredbo lahko kršena svoboda obveščanja, saj obstaja nevarnost, da ta sistem ne bi dovolj dobro razločeval nezakonitih vsebin od zakonitih, tako da bi njegova vzpostavitev lahko onemogočila prenašanje zakonitih vsebin. Ni namreč sporno, da je odgovor na vprašanje, ali je prenos zakonit, odvisen tudi od zakonskih omejitev avtorske pravice, ki se med državami članicami

razlikujejo. Poleg tega so nekatera dela lahko v nekaterih članicah v prosti uporabi ali pa so jih zadevni avtorji neodplačno dali na razpolago na splet.

- 53 Zato je treba ugotoviti, da zadevno nacionalno sodišče s sprejetjem odredbe, s katero je bila PID naložena vzpostavitev spornega sistema za filtriranje, ni spoštovalo zahteve, da je treba zagotoviti pravično ravnotežje med pravico intelektualne lastnine na eni strani in svobodno gospodarsko pobudo, pravico do varstva osebnih podatkov ter svobodo sprejemanja in širjenja vesti na drugi strani.
- 54 Glede na navedeno je treba na postavljeni vprašanji odgovoriti, da je treba direktive 2000/31, 2001/29, 2004/48, 95/46 in 2002/58, razlagane skupaj in ob upoštevanju zahtev, ki izhajajo iz varstva temeljnih pravic, ki se uporabijo, razlagati tako, da nasprotujejo temu, da se PID odredi vzpostavitev spornega sistema filtriranja.

Stroški

- 55 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

Direktive:

- **2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju);**

- **2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi;**

- **2004/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine;**

- **95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov in**

- **2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah),**

razlagane skupaj in ob upoštevanju zahtev, ki izhajajo iz varstva temeljnih pravic, ki se uporabijo, je treba razlagati tako, da nasprotujejo temu, da se ponudniku internetnega dostopa odredi vzpostavitev sistema filtriranja

- **vseh elektronskih komunikacij, ki se prenašajo z njegovimi storitvami, zlasti z uporabo programske opreme „peer-to-peer“;**

- **ki se uporabi brez razlikovanja za vse njegove stranke,**

- **preventivno,**

- **na njegove izključne stroške in**

- **časovno neomejeno,**

s katerim je mogoče v omrežju tega ponudnika ugotoviti pretok elektronskih datotek, ki vsebujejo glasbena, kinematografska ali avdiovizualna dela, o katerih tožeča stranka trdi, da ima v zvezi z njimi pravice intelektualne lastnine, z namenom blokiranja prenosa datotek, katerih izmenjava pomeni kršitev avtorske pravice.

Podpisi